

12.12.2019

§ 217

Hankesuunnitelma, väliaikainen bussiterminaali, Herttoniemen metroasema

HEL 2019-012023 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä Herttoniemen metroaseman väliaikaisen lippuhallin ja väliaikaisen bussiterminaalin hankesuunnitelmat 26.11.2019 esityksen mukaan niin, että hankkeiden kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 3,15 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 LIITE Hankesuunnitelma matkustajaväistöterminaali
- 2 LIITE Hankesuunnitelma bussiväistöterminaali

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Liite 1 Liite 2
Kirjanpito	Liite 1 Liite 2
Tiimipäällikkö	Liite 1 Liite 2
Yksikön johtaja	Liite 1 Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tilapäisellä lippuhallilla ja bussiterminaalilla mahdollistetaan Herttoniemen metroaseman toiminta alueen ja metroaseman tulevan kehityshankkeen aikana.

Hankkeiden strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) todetaan, että liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja että kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita kestävästä kasvun turvaamisesta ja on näin strategian mukainen.

Suhde muihin päätöksiin

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta päätti 22.8.2019, 137 §, järjestää yhdessä kaupunkiympäristön toimialan (KYMP) kanssa suunnittelu- ja toteutuskilpailun Herttoniemen metrokorttelista erityisalojen hankintalain mukaisena kilpailullisena neuvottelumenettelynä.

HKL:n johtokunta hyväksyi 12.12.2019 Herttoniemen metroaseman kannen vesieristeen uusimisen hankesuunnitelman.

Hankkeiden lähtökohdat ja tavoitteet

Herttoniemen metroasema on otettu käyttöön vuonna 1982 yhtenä Helsingin metrojärjestelmän alkuperäisistä asemista. Asemaa käyttää päivittäin noin 35 000 henkeä.

HKL:n ja KYMP:n järjestämässä suunnittelu- ja toteutuskilpailussa etsitään Herttoniemen metroaseman peruskorjausta, uutta bussiterminaalialueita ja lippuhallia koskevalle kokonaisvastuu-urakalle urakoitsija sekä metrokortteliin suunnitellun uudisrakentamisen toteuttaja. Suunnittelukilpailun tavoitteena on kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti korkeatasoinen, toimiva, viihtyisä, turvallinen ja etenkin yleisessä käytössä olevilta tiloiltaan helppokäyttöinen sekä kovaa kulutusta kestävä hybridirakennus, jonka maantasokerroksen tärkein tila olisi metroaseman ja bussiterminaalialueen lippuhalli noin 50 000:lle päivittäiselle käyttäjälle. Bussiterminaalialue tulo- ja lähtölaitureineen sijoittuu keskeisen lippuhallin ympärille hybridirakennuksen alle. Rakennus muodostaisi Länsi-Herttoniemen puoleisen maamerkin voimakkaasti kehittyvälle Herttoniemen keskustalle.

Em. metrokorttelihanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2022-2026 aikana. Kehityshankkeen aikana metroaseman nykyinen lippuhallirakennus puretaan ja nykyinen bussiterminaalialue kuuluu kehityshankkeen työ-

maa-alueeseen. Herttoniemen metroasema pysyy toiminnassa kuitenkin koko metrokorttelihankkeen ajan ja siksi on tarkoituksenmukaista käynnistää tarvittavien väistöratkaisujen toteuttaminen jo ennen metrokorttelihankkeen toteutuksen kilpailumenettelyn ratkaisua.

Herttoniemen metroasemalla on tällä hetkellä kaksi sisäänkäyntiä, joista itäinen on lippuhallirakennus. Bussiterminaali on nykyisen lippuhallirakennuksen ympärillä ja yhteydessä. Väistöratkaisuksi on suunniteltu nykyisen läntisen sisäänkäynnin korvaamista tilapäisellä laajennetulla lippuhallirakennuksella ja bussiterminaalin siirtämistä tämän läheisyyteen.

Läntinen sisäänkäynti ei nykyisellään ole riittävä metrokorttelihankkeen aikaiselle suuremmalle käyttäjämäärälle, koska tämä sisäänkäynti tulee toimimaan metrokorttelihankkeen aikana metroaseman pääsisäänkäyntinä.

Bussien väistöterminaalien toteuttamatta jättäminen aiheuttaa merkittäviä ongelmia Herttoniemen kautta tapahtuvalle joukkoliikenteelle, sillä tällöin liityntäbussilinjojen pysäkkiratkaisut Herttoniemen metroasemalla muodostuisivat epäkäytännöllisiksi ja liityntäjoukkoliikenteen palvelutaso laskisi huomattavasti.

Nyt päätettävänä olevista hankkeista päätetään yhdellä päätöksellä, sillä hankkeiden toteuttaminen toisista irrallaan tai hankkeiden toteuttamisjärjestyksen muuttaminen ei ole käytännössä mahdollista. Kokonaisuuden jakaminen kahteen osaan hanketta koskevan päätöksenteon ulkopuolella on perusteltua kustannuselementtien käsittelyn tähden.

Hankkeiden toteuttaminen

Herttoniemen nykyinen pienehkö läntinen sisäänkäynti kiinteistöllä 091-043-0172-0001 sijaitsevan K-Hertta supermarketin vieressä korvataan lippuhallihankkeessa paviljonkimaisella rakennuksella. Väliaikainen lippuhalli on käytössä valmistumisen jälkeen ainakin metrokorttelihankkeen keston (arviolta noin 5 vuotta) ajan ja päätös rakennuksen jatkosta tehdään metrokorttelihankkeen valmistuttua.

Väliaikainen lippuhalli toteutetaan seinien ja vesikaton osalta elementeillä niin, että elementtien uudelleenkäyttö toisessa kohteessa on mahdollista tai että rakennusta voidaan tarpeen vaatiessa laajentaa nyt toteutettavasta laajuudesta. Rakennuksen materiaalivalinnoissa pyritään varmistamaan, että käyttöikä tässä kohteessa voi olla yli 5 vuotta tarvittaessa.

Metroaseman sisäänkäynnin lisäksi lippuhalliin rakennetaan WC-tilat linja-autonkuljettajille ja metron järjestyksenvalvonnalle, asiakas-WC:t

sekä sijoituspaikat lippuautomaateille. Lippuhalliin sisältyy tilavaraus kahdelle liukuportaalle ja kahdelle hissille esteettömän kulun edellytysten parantamiseksi. Näiden tasonvaihtolaitteiden toteuttamisesta päätetään erikseen.

Lippuhallirakennuksen läheisyyteen Hiihtomäentien reunaan rakennetaan metrokorttelihankkeen ajaksi bussien väistöterminaaliksi 9 kpl viinopaikkoja busseille. Näiden ja muiden metrokorttelihankkeen vaatimien katujärjestelyjen tarkempi toteutus suunnitellaan yhteistyössä KYMP:n kanssa.

Metrokorttelihankkeen valmistuttua bussien väistöpaikat poistetaan ja katualue muutetaan ajantasaisen katusuunnitelman mukaiseksi. Tämä hanke ei sisällä katualueen näitä myöhempiä muutoksia, sillä nämä täsmentyvät metrokorttelihankkeen etenemisen myötä.

Hankkeilla ei ole työnaikaisia vaikutuksia metrolienteeseen.

Väliaikaisen lippuhallin rakentamisen kustannusten muodostuminen

Herttoniemen metroaseman väliaikaisen lippuhallin kustannukset ovat enintään 1,8 milj. euroa hankesuunnitelmien mukaisesti.

Väliaikaisen lippuhallin rakentamista koskevan hankkeen suunniteluun on marraskuun 2019 loppuun mennessä käytetty yhteensä noin 0,09 milj. euroa. Lippuhallihankkeen toteuttamisen kustannuksiksi vuonna 2020 on arvioitu noin 1,16 milj. euroa ja vuodelle 2021 noin 0,56 milj. euroa.

Hankkeen kustannukset on HKL:n vuoden 2020 budjetin laatimisessa huomioitu osin, mutta budjettiin ”HN metroaseman rakennekorjaus” – hankkeelle merkitty laajuus ei enää täysin vastaa nyt päätettävänä olevaa hanketta. Kustannukset ovat erityisesti tarkentuneet rakennuksen suunnittelun ja odotetun käyttöiän täsmennyttyä. Vuodelle 2021 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvion laatimisessa kyseiselle vuodelle.

Lippuhallihankkeesta rakennusurakan kuluja on arvioitu HKL:lle kohdistuvan 1,63 milj. euroa vuosien 2020-2021 aikana. Näiden lisäksi hankkeelle tulee suunnittelun ja projektin johdon kustannuksia 0,17 milj. euroa.

Bussien väistöterminaalien rakentamisen kustannusten muodostuminen

Herttoniemen metroaseman bussien väistöterminaalien kustannukset ovat enintään 1,35 milj. euroa hankesuunnitelmien mukaisesti.

Väistöterminaalin rakentamista koskevan hankkeen suunniteluun on marraskuun 2019 loppuun mennessä käytetty yhteensä noin 0,08 milj. euroa. Hankkeen toteuttamisen kustannuksiksi vuonna 2020 on arvioitu noin 1,16 milj. euroa ja vuodelle 2021 noin 0,12 milj. euroa.

Hankkeen kustannukset on HKL:n vuoden 2020 budjetin laatimisessa huomioitu osin, mutta budjettiin ”HN metroaseman rakennekorjaus” – hankkeelle merkitty laajuus ei enää täysin vastaa nyt päätettävänä olevaa hanketta. Vuodelle 2021 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvioiden laatimisessa.

Väistöterminaalihankkeesta rakennusurakan kuluja on arvioitu HKL:lle kohdistuvan 1,21 milj. euroa vuosien 2020-2021 aikana. Näiden lisäksi hankkeelle tulee suunnittelun ja projektin johdon kustannuksia 0,14 milj. euroa.

Hankkeiden vaikutukset käyttötalouteen

Hankkeiden kirjanpidollisena poistoaikana käytetään 5 vuotta, vaikka hankkeiden käyttöaika voi olla pidempi. Hankkeet aiheuttavat 5 vuoden poistoajalla tasapoistoina 0,6 milj. euron vuotuisen lisäyksen HKL:n poistokustannuksiin.

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (0,3 milj. euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (5 vuoden aikana yhteensä noin 0,2 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 0,3 milj. euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset noin 0,3 milj. euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 5 vuotta) jäävät kaupungille liikenneliikelaitoksen tukena maksettavaksi.

Hankkeiden vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 0,3 milj. euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla. Herttoniemen metroaseman väliaikaisen lippuhallin ja bussien väistöterminaalin rakentamisen kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 0,5 milj. euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

12.12.2019

Hankesuunnitelmia koskeva toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan liikelaituksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä. Kaupunginhallituksen 14.12.2015, 1208 §, hyväksymien hankesuunnitelmien hyväksymisrajojen mukaan HKL:n johtokunta päättää alle 5 milj. euron hankkeista.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 LIITE Hankesuunnitelma matkustajaväistöterminaali
- 2 LIITE Hankesuunnitelma bussiväistöterminaali

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaituksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Liite 1 Liite 2
Kirjanpito	Liite 1 Liite 2
Tiimipäällikkö	Liite 1 Liite 2
Yksikön johtaja	Liite 1 Liite 2